नेपाल गजेट

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड १२] काठमाडौं, भाद्र ५ गते २०१९ साल [अतिरिक्ताङ्क १४ (क)

श्री ५ को सरकार

पञ्चायत मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको नगरपंञ्चायत (निर्वाचन) नियमावली, २०१९ सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

नगर पञ्चायत ऐन, २०१९ को दफा ५९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायको नियमहरू बनाएको छः–

परिच्छेद–१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः– (१) यी नियमहरूको नाम "नगर पञ्चायत (निर्वाचन) नियमावली, २०१९" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषाः– विषय वा प्रसंगले अर्कै अर्थ नलागेमा यो नियमावलीमा–

(क) "ऐन" भन्नाले नगर पञ्चायत ऐन, २०१९ सम्झनु पर्छ ।

(ख) "उम्मेदवार" भन्नाले यो नियमावली अनुसार नगर पञ्चायतको

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सदस्यताको निमित्त रीतपूर्वक दरखास्तपत्र दिई खडा भएको व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।

(ग) "पोलिंग अफिसर" भन्नाले निर्वाचन अफिसरले प्रत्येक मत लिने स्थानको निमित्त सो हैसियतमा खटाएको व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।

(घ) "मतदाता" भन्नाले ऐनको दफा ४ अनुसार नगर पञ्चायतको निर्वाचनमा मत दिन पाउने व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद--२

निर्वाचन अफिसरको नियुक्ति तथा मतदाताको नामावली

३. निर्वाचन अफिसरको नियुक्तिः– प्रत्येक निर्वाचन हुनु २ महीना अगाडि नै नगर पञ्चायतले निर्वाचन अफिसरको नियुक्ति गर्नेछ ।

तर नगर पञ्चायतको पहिलो पटक निर्वाचन गरिंदा भने निर्वाचन अफिसर पदमा श्री ५ को सरकारले खटाउनेछ ।

४. मतदाताको फिहरिस्तः– (१) ऐनको दफा ७(४) बमोजिम वडा विभाजन भैसकेपछि निर्वाचन अफिसरले प्रत्येक वडाकोनिमित्त मतदाताको छुट्टाछुट्टै नामावली तयार गर्नेछ ।

(२) सो नामावलीमा ऐनको दफा ४ मुताबिक अयोग्यता नभएको प्रत्येक व्यक्तिले आफ्नो नाम आफू बसेको वडाको नामावलीमा दर्ता गराउन पाउनेछ ।

(३) कुनै व्यक्तिले पनि एकभन्दा बढी वडाको नामावलीमा आफ्नो नाम दर्ता गराउन पाउने छैन ।

(४) कुनै व्यक्तिले सो वडाको नामावलीमा एक पटकभन्दा बढी आफ्नो नाम दर्ता गराउन पाउने छैन ।

५. नामावलीको पहिलो प्रकाशनः– (१) नियम ४ मुताबिक तयार भएको मतदाताको नामावलीको फिहरिस्त निर्वाचन अफिसरले जुन जुन वडाको हो सो सो वडामा सर्वसाधारणले देख्न पाउने गरी स्थानीय हाकिमले तोकिदिएको ठाउंहरूमा राखी सो राखिएको खबर स्थान अवस्था अनुसार प्राप्त साधनद्वारा प्रचारसमेत गर्नु गराउनु पर्दछ ।

(२) उपनियम (१) अनुसार प्रकाशित फिहरिस्तको नक्कल लिन चाहेमा स्थानीय हाकिमले तोकिदिएको दस्तूर लिई बिक्री गर्न वा सार्न दिन सक्नेछ ।

६. नामावलीमा दावी वा विरोधः– (१) नामावलीमा दर्ता गर्न छुटेको नाम दर्ता गराउन वा दर्ता भएको नाम वा कुनै व्यहोरा बारे विरोध गरी नाम कटाउन वा कुनै दर्ता सच्याइमाग्ने वडाभित्रका व्यक्तिले नियम ५ बमोजिम प्रकाशन भएको मितिले १० दिनभित्र निर्वाचन अफिसर छेउ उजूर गर्न सक्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

तर नामावलीमा नाम दर्ता नभएको कुनै व्यक्तिले नामावलीबाट कसैको नाम कटाउने वा दर्ता भएको कुनै व्यहोरा सच्याउने गरी उजूरी पेश गर्न पाउने छैन ।

(२) नामावलीमा नाम वा अरू कुनै व्यहोरा दर्ता गर्न छुट् भएकोमा दावीको उजूरी पेश गर्दा फाराम नं. २ र दर्ता भएको नाम वा कुनै व्यहोरा विरोध गरी नाम कटाउन वा सच्याउन निमित्त उजूरी पेश गर्दा फाराम नं. ३ को ढांचामा पेश गर्नुपर्दछ ।

(३) नामावलीमा नाम दर्ता गराइमाग्ने व्यक्ति आफैं उपस्थित हुन नसक्ने भएमा उपनियम (२) मा उल्लेख भएको ढांचा फाराममा सहिछाप गरी वारेसद्वारा पेश गरे पनि हुन्छ ।

७. उजूरीको निर्णयः– (१) नियम ६ अनुसार पर्न आएको उजूरीहरू म्याद समाप्त भएको ३ दिनभित्र निर्वाचन अफिसरले त्यस्तो उजूरको नक्कल सर्वसाधारणले हेर्न पाउने गरी जुन वडाको हो सो वडाको सो ठाउंको नामावली प्रकाश गरिएको स्थानमा ३ दिन-सम्म रहने गरी राख्नेछन् र सो राखिएको कुरा प्राप्त साधनद्वारा प्रचारसमेत गर्नेछन् ।

(२) उपनियम (१) मुताबिकको म्याद भुक्तान भएपछि प्राप्त उजूरीहरू उपर जो बुझ्नुपर्ने बुझी ७ दिनभित्र निर्वाचन अफिसरले निर्णय गर्नेछन् र निजको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

८. नामावलीको अन्तिम प्रकाशनः– (१) नियम ७ बमोजिम कायम भएको नामसमेत समावेश गरी निर्वाचन अफिसरले मतदाताहरूको नामावलीको अन्तिम प्रकाशन गर्नेछन् ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम अन्तिम तवरबाट प्रकाश भएको नामावलीमा विशेष लेखाइ छपाइको भूलबाट निर्वाचन अफिसरले सच्याउन पाउने बाहेक सो निर्वाचन समाप्त नभएसम्म कुनै हालतमा पनि थपघट गरिने छैन ।

तर निर्वाचन नहुंदै कुनै मताधिकारी मरेको निर्वाचन अफिसरमा लिखित सूचना पेश हुन आएमा सो कुरा निजले नामावलीमा जनाउने छन् ।

परिच्छेद--३

निर्वाचनको सञ्चालन

९. निर्वाचनको साधारण सूचनाः– नगर पञ्चायतको साधारण चुनावको निमित्त नगर पञ्चायतको सभाले मिति, स्थान र समयको निर्णय गर्नेछ, र त्यस्तो निर्वाचन मितिको सूचना सर्वसाधारणको जनाकारीको लागि अफिसको नोटिश बोर्ड तथा प्राप्त साधनद्वारा प्रचारसमेत गरिनेछ ।

तर पहिलो निर्वाचनको मिति, समय र स्थान भने सो कामको लागि नियुक्त भएको निर्वाचन अफिसरले गर्नेछन् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१०. उम्मेदवारको लागि दरखास्तपत्र दिनेः– (१) नगर पञ्चायतको सदस्यताको लागि कुनै वडाको निर्वाचनमा खडा हुन चाहने प्रत्येक उम्मेदवारले नियम ९ बमोजिम सूचना प्रकाश भएका दिनदेखि निर्वाचन हुने दिनभन्दा १० दिन अगावैसम्ममा दिउँसो ११ बजेदेखि ४ बजेभित्रमा आफैं वा अख्तियार प्राप्त वारेसद्वारा फाराम नं. ४ को ढांचा बमोजिमको दरखास्तपत्र निर्वाचन अफिसरलाई बुझाउनुपर्दछ ।

(२) एक वडाको मतदाताले अर्को वडाको उम्मेदवार हुन चाहेमा दरखास्त पेश गर्दा आफू मतदाता भएको वडाको नामावलीमा आफ्नो नाम परेको आवश्यक अंशको रीतपूर्वकको नक्कल पनि पेश गर्नुपर्दछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम तोकिएको म्याद नाघेपछि कुनै दरखास्तपत्र दर्ता गरिने छैन ।

११. रीत पुगेको दरखास्तपत्रमात्र दर्ता गर्नेः– नियम १० अनुसार पर्न आएको दरखास्तपत्रमा निर्वाचन अफिसरले उम्मेदवारको नाम मतदाताको नामावलीमा परेको र नेपालको नागरिक हो होइन भन्ने हेरी लेखिएको रीत पुगेको दरखास्तपत्र दिने र लेखिए अनुसार रीत नपुगेकोमा जे जति रीत नपुगेको हो सो व्यहोरा सच्याउन मौका दिनेछन् । दरखास्तवालाले सच्याउन नचाहेमा त्यस्तो व्यहोरा दरखास्तपत्रमा जनाई फिर्ता गर्नुपर्नेछ ।

१२. दरखास्तपत्रसाथ पेश गर्नुपर्नेः– प्रत्येक उम्मेदवारले दरखास्तपत्रको साथै निम्नलिखित कागजसमेत पेश गर्नुपर्नेछः–

(क) जुन वडाबाट खडा हुने गरी दरखास्तपत्र दिइएको छ सो वडाको मतदाता मध्ये कम-से-कम दश जनाले निजलाई समर्थन गरेको पत्र,

(ख) आफू मतदाता भएको वडा बाहेक अरू वडाबाट उम्मेदवार हुन चाहेको भए नियम १० (२) बमोजिमको प्रमाणित नक्कल,

(ग) नियम १३ बमोजिम धरौटी राखेको रसीद नक्कल,

(घ) निर्वाचनको निमित्त आफूले नियुक्त गर्ने निर्वाचन एजेण्टको नाम,

(ङ) वारेस मार्फत् दरखास्तपत्र दिने भएमा वारेसको अख्तियार पत्र,

(च) निर्वाचनको निमित्त आफूले प्रयोग गर्न चाहेको निर्वाचन चिह्नहरूको नमूना,

१३. निर्वाचनलाई धरौटः– प्रत्येक उम्मेदवारले दरखास्तपत्र पेश गर्नु अगावै ने.रू. ५०। रुपैयाँ निर्वाचन अफिसर वा निजले तोकेको अड्डामा धरौट राख्नपर्दछ ।

(२) निर्वाचन अफिसरले वा निजले तोकेको अड्डाले त्यस्तो धरौट बुझेपछि सो बुझेको रसीद दिनुपर्दछ ।

१४. दरखास्तपत्रमा जांच गर्नेः– दरखास्तपत्र दिने म्याद समाप्त भएको भोलिपल्ट निर्वाचन अफिसरले उम्मेदवार वा निजको वारेसहरूलाई आफ्नो अफिसमा उपस्थित

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

हुने समय तोकी बोलाई निजहरूको अगाडि निजहरूले पेश गरेका दरखास्तपत्रमा ऐन बमोजिम अयोग्यता भए नभएको र नियम १२ को रीत पुगे नपुगेको हेर्नेछ। सो बमोजिम वाधा पर्ने कुनै कुरा भए सोही व्यहोरा खुलाई निर्वाचन अफिसरले लिखित सूचनासाथ फिर्ता दिई सो दिएको भरपाई गराई लिनेछ।

१५. नाम फिर्ता लिनेः– (१) नगर पञ्चायतको सदस्यताको लागि उम्मेदवार भै दरखास्तपत्र दिइसकेपछि नियम १७ बमोजिम फिहरिस्त तयार हुन अगावै आफ्नो नाम फिर्ता लिन चाहने व्यक्तिले निर्वाचन अफिसरलाई लिखित सूचना दिई आफ्नो नाम फिर्ता लिनसक्ने छ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम सूचना दिइसकेपछि सो सूचना फेरि फिर्ता लिन पाइने छैन।

(३) त्यसरी नाम फिर्ता लिएको उम्मेदवारको धरौटी फिर्ता गरिने छ, तर दरखास्तपत्र भने फिर्ता गरिने छैन।

१६. उम्मेदवारको निर्वाचन चिह्नः– निर्वाचन चिह्न तोक्न निमित्त निर्वाचन हुने मिति-भन्दा सात दिन अगावै निर्वाचन अफिसरले कायम हुन आएका उम्मेदवार वा निजको बारेसलाई बोलाई सोधी रोज्न लगाई निर्वाचन चिह्न कायम गरिने छ। त्यसरी कायम गर्दा यथासम्भव निजहरूले दरखास्तपत्रसाथ पेश गरेको निर्वाचन चिह्नमध्ये प्राथमिकता दिएको चिह्नलाई कायम गरिने छ। एक जनाभन्दा बढी व्यक्तिले एउटै निर्वाचन चिह्नको मांग गरेको वा दरखास्तपत्रसाथ कुनै चिह्न पनि पेश नगरेको भए निर्वाचन अफिसरले निजहरूले मांग नगरेको अन्य कुनै उपयुक्त चिह्न-लाई पनि कायम गर्न सक्ने छ।

१७. उम्मेदवारको नाम प्रकाश गर्नेः– नियम १५ मुताबिक नाम फिर्ता लिने उम्मेदवारले नाम फिर्ता लिइसकेपछि निर्वाचन अफिसरले कायम हुन आएका उम्मेदवारहरूको निर्वाचन चिह्नसमेतको फिहरिस्त तयार गरी सर्वसाधारणले हेर्न पाउने गरी आफ्नो अफिसमा टांस्ने छन् र यथासम्भव समाचारपत्रमा पनि प्रकाश गर्नेछन्।

१८. निर्विरोध छानिनेः– (१) कुनै वडाबाट एक जनामात्र व्यक्ति उम्मेदवार भै दरखास्त-पत्र दिएमा वा नियम १५ बमोजिम उम्मेदवारहरूले नाम फिर्ता लिई एकजनामात्र बाँकी हुनआएमा निज सो वडाबाट निर्विरोध छानिएको भनी घोषित गरिने छ। त्यस ठाउँमा निर्वाचनको काम गरिने छैन।

१९. उम्मेदवारको मृत्यु भएमाः– (१) कुनै उम्मेदवारको मृत्यु भएमा र निर्वाचन हुनु अगावै निर्वाचन अफिसरले सो कुरा थाहा पाएमा निजले लिखित सूचनाद्वारा सो वडाको निर्वाचनको काम स्थगित गर्न सक्नेछन् र सो कुरा तुरुन्त श्री ५ को सरकार-को सम्बन्धित विभागमा जाहेर गर्ने छन्।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) उप–नियम (१) बमोजिम स्थगित गरिएको वडाको निर्वाचन उपरोक्त नियमहरू बमोजिम नयाँ सिलसिलाबाट गर्नेछन् ।

तर सो रोक्का भएको निर्वाचनको निमित्त दरखास्तपत्र स्वीकृत भैसकेको उम्मेदवारले फेरि अर्को दरखास्तपत्र पेश गरिरहनु पर्दैन । नियम अनुसार नाम फिर्ता लिएका उम्मेदवारले फेरि दरखास्तपत्र पेश गर्न सक्ने छन् ।

परिच्छेद--४

निर्वाचनको काम

२०. मत लिने समय निर्धारित गर्नेः– निर्वाचन अफिसरले मत लिने समय ठेगाना गर्नेछन् । तर मत खसाल्न तोकिएको समयको अवधि सात घण्टाभन्दा कम हुनेछैन ।

२१. संकट कालमा काम स्थगित गर्नेः– (१) कुनै वडामा हुलदङ्गा भई मतदानको काममा वाधा अडकाउ भएमा वा कुनै प्राकृतिक विपद वा अरू कुनै कारणले गर्दा मत लिन असम्भव भएमा त्यस्ता वडामा निर्वाचन अफिसरले वा निजले सो वडामा काम गर्न खटाएको पोलिङ्ग अफिसरले सो दिन मतदानको काम स्थगित गरी सो कुरा पोलिङ्ग अफिसरले गरेकोभए निर्वाचन अफिसर मार्फत् र निर्वाचन अफिसरले गरेको भए निजले श्री ५ को सरकारको सम्बन्धित विभागमा जाहेर गर्नेछन् ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम स्थगित गरिएको वडाको निर्वाचन गर्ने मिति र समय निर्वाचन अफिसरले सकभर चांडो ठेगाना गरी सूचना प्रकाशित गर्नेछन् ।

२२. व्यालेट बक्स बिगारिए वा हराएमा पुनः निर्वाचन गर्नेः–(१) कुनै वडाको निर्वाचनमा कुनै ब्यालेट बक्स निर्वाचन अफिसर वा पोलिङ्ग अफिसरको जिम्माबाट गैर कानूनी तवरबाट लुटिएमा वा खोसिएमा वा कुनै गैर कानूनी तरीकाले खोलिएमा, बिगारिएमा, फोरिएमा, वा दुर्घटनावश वा जानी जानी नाश गरिएमा अथवा हराइएमा सो व्यालेट बक्स जुन वडाको हो सो वडामा भएको निर्वाचन बदर हुनेछ र सो स्थानमा फेरि निर्वाचन गर्ने काम गर्नुपर्छ ।

(२) उपनियम (१) अनुसार कुनै वडामा भएको निर्वाचन बदर गर्नुपर्ने अवस्था पर्दा निर्वाचन अफिसरले सो बदर गरी श्री ५ को सरकारको सम्बन्धित विभागमा सो व्यहोराको रिपोर्ट पेश गर्नुपर्दछ, र सो वडामा अर्को निर्वाचन गर्ने मिति र समय सकभर चांडो निर्वाचन अफिसरले ठेगाना गरी सूचना प्रकाशित गर्नेछन् ।

२३. मत खसाल्ने तरीकाः– हरेक निर्वाचनमा मतदानपत्रद्वारा गुप्त तरीकाले मत लिइनेछ । एक जनाको सट्टा अर्को व्यक्तिले मत दिन पाउने छैन ।

२४. मतदानपत्र र ब्यालेट बक्सः– हरेक निर्वाचनमा श्री ५ को सरकारले तोकेको नमूना बमोजिमको मतदानपत्र तथा ब्यालेट बक्स प्रयोग गरिने छ ।

२५. मत लिने स्थानः– (१) प्रत्येक वडामा एक वा एकभन्दा बढी मत लिने स्थानहरू हुन सक्ने छन् ।

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) हरेक मत लिने स्थानको अगाडि सर्बसाधारणले देख्ने ठाउँमा सो स्थानमा कुन कुन इलाकाको मतदाताहरूले मत दिन पाउने हो, त्यसको सूची र सो वडाको उम्मेदवारहरूको नामको फिहरिस्त राखिने छ।

(३) हरेक मत लिने स्थानपिच्छे एक गुप्त कोठा हुनेछ जहाँ उम्मेदबारहरूको ब्यालेट बक्सहरू बाहिरबाट नदेख्ने गरी राखिने छ।

(४) निर्वाचन हुने दिन निर्वाचन शुरू हुन अगावै प्रत्येक उम्मेदवारको ब्यालेट बक्समा पोलिङ्ग अफिसरले त्यहाँ उपस्थित भएका उम्मेदवार वा निजको एजेण्टलाई बक्स खोली देखाई निजहरूको सामुन्नेमा बन्द गरी सो बक्समा आफ्नो र उपस्थित उम्मेदवार वा निजको एजेण्टले चाहे निजको पनि सही वा लाहाछाप लगाई सो नबिगारी फेरि बक्स खोल्न नहुने गरी लाहाछाप लगाई राख्ने छन्।

२६. मत लिने स्थानमा प्रवेशः– (१) प्रत्येक मत लिने स्थानभित्र भीड वा गोलमाल हुन नपाउने गरी मतदाताहरूलाई आउन लगाउनु पर्दछ। मतदाता र देहायका व्यक्ति बाहेक अरू कसैलाई सो ठाउँमा बस्न दिनु हुँदैन।

(क) सो ठाउँमा खटिएका कर्मचारीहरू,

(ख) सो वडाको उम्मेदवार र सो ठाउँमा खटिएको निजको एकजना पोलिङ्ग एजेण्ट,

(ग) अन्धा वा असक्त मतदाताहरूलाई मत दिन लगाउन साथमा लिई आएका व्यक्ति बढीमा दुई जनासम्म,

(घ) कुनै जनाना मतदाता मत दिन आउँदा काखमा भएका बच्चा,

(ङ) निर्वाचन अफिसरबाट इजाजतपत्र पाएका अरू व्यक्तिहरू,

(२) नियम २० अनुसार मत लिन तोकिएको समय समाप्त भएपछि पोलिङ्ग अफिसरले मत लिने स्थान बन्द गर्नेछन् र सो समयपछि कुनै मतदातालाई भित्र आउन दिने छैनन्।

तर सो स्थान बन्द गर्नु अगाडि सो स्थानको घेराभित्र उपस्थित सबै मतदाताहरूले मत दिन पाउने छन्। यस विषयमा कुनै प्रश्न उठेको खण्डमा पोलिङ्ग अफिसरको निर्णय अन्तिम हुनेछ।

२७. मतदानपत्र दिनु अगावै पुऱ्याउने तरीकाः– (१) मतदान दिने स्थानभित्र पसेपछि पोलिङ्ग अफिसरले मतदाताको नाम, ठेगाना इत्यादि सोधी निजको नाम, नामावलीमा दर्ता भएको छ छैन, दर्ता भएको व्यहोरासंग मिल्छ मिल्दैन जांची निजलाई दर्ता भएको सबै व्यहोरा सुनाई दिनुपर्दछ।

(२) कुनै मतदाताको सम्बन्धमा नामावलीमा दर्ता भएको कुनै व्यहोरा लेखाइ वा छापाइको सानो तिनो भूल भएको देखिए तापनि सो दर्ता भएको व्यहोरा मत-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

दाताकै सम्बन्धको हो भन्ने पोलिङ्ग अफिसरको चित्तमा लागेमा त्यस्ता व्यक्तिलाई मत दिन लगाउन हुन्छ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम सो मतदाताको व्यहोरा मौखिक तबरबाटै सुनाई पठाइदिनु पर्दछ ।

२८. नाम ढांटी मत दिन आएमा विरोध गर्नेः– (१) कुनै व्यक्ति फलानो मतदाता हुँ भनी मत दिन आउँदा निज सो मतदाता होइन नाम ढांटी मत दिन आएको हो भनी सो वडाको कुनै उम्मेदवार वा निजको एजेण्टले प्रत्येक पटक ने.रू. ५। पोलिङ्ग अफिसर कहाँ धरौटी राखी विरोध गर्न सक्ने छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम धरौटी राखेपछि पोलिङ्ग अफिसरले मतदाताको सूचीमा उल्लेख भएको नाम विरोध गर्नेले बताएको नाम, विरोध गर्नेको नाम लेखी विरोध गर्ने र विरोध गरिएको व्यक्तिसमेतको सहिछाप गराई सोही स्थानमा मतदातालाई चिन्ने मानिस कोही भए निजसमेत ठाडै बुझी पोलिङ्ग अफिसरले आफ्नो निर्णय दिने छन् ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम निजले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ । सो निर्णय बमोजिम विरोध ठीक नठहरिएमा राखेको धरौटी जफत हुनेछ । ठीक ठहरिएमा उसै दिन फिर्ता दिइने छ ।

२९. मतदानपत्र दिनेः– नियम २७ बमोजिम नामाबली जांचि सकेपछि प्रत्येक मतदातालाई एउटा मतादानपत्र दिइने छ, र नामावलीमा निजको नामको अगाडि मतदानपत्र दिएको कुरा जनाइने छ । नामावलीको सो प्रतिमा कुनै मतदाताको नाम अगाडि जनाइएपछि सो मतदाताले आफ्नो मत दिन मतदानपत्र लिइसकेको मानिने छ ।

३०. मत दिने तरीकाः– (१) मतदानपत्र पाएपछि मतदाता तुरुन्तै गुप्त कोठामा जानुपर्दछ र जुन उम्मेदवारलाई आफ्नो मत दिने हो निजको निर्वाचन चिह्न टांसिएको ब्यालेट बक्समा मतदानपत्र छिराउने प्वालबाट आफूले पाएको मतदानपत्र खसाल्नुपर्दछ र तुरुन्तै बाहिर आउनुपर्दछ । मतदानपत्र खसाल्न लाग्ने समयभन्दा बर्ता कुनै मतदाता पनि सो कोठामा बस्ने हुँदैन ।

(२) कुनै मतदाता मत दिने कोठाभित्र नपसेको अवस्थामा ब्यालेट बक्स हरू रीतपूर्वक रहे नरहेको जांच्न पोलिङ्ग अफिसर बीच बीचमा सो कोठाभित्र पस्नुपर्दछ ।

(३) उपनियम (२) अन्तर्गत पोलिङ्ग अफिसरलाई जुनसुकै मत दिने कोठाभित्र पस्नुपर्दा निजले साथमा सो कोठाभित्र पस्न चाहने उम्मेदवार वा निजको एजेण्ट पनि साथै लानुपर्छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३१. पोलिङ्ग अफिसरले मत दिने कोठाभित्र पस्नेः— मतदिने कोठाभित्र पसेको कुनै मतदाताले व्यालेट बक्सहरूमा कुनै किसिमको गोलमाल गरिरहेको वा कुनै मतदात सो कोठामा जरूरतभन्दा बढ्ता समयसम्म बसिरहेको शंका पोलिङ्ग अफिसरलाई लागेमा निज अफिसरले सो कोठाभित्र पसी त्यस्तो गोलमाल हुन नदिन र मत लिने काम राम्रो तवरले चालू राख्न आवश्यक कारवाइ गर्नपर्दछ।

३२. अन्धा वा अशक्त मतदाताले मत दिनेः— कुनै अन्धा वा अशक्त मतदाताले मत दिनुपर्दा आफैं व्यालेट बक्समा टांसिएको निर्वाचन चिह्न देख्न वा चिह्न नसक्ने भएमा वा सो बक्समा मतदानपत्र खसाल्न नसक्ने भएमा निजले आफूसंग आफ्नो परिवारको सदस्यमध्ये मत दिन पाउने तर मत दिइसकेका व्यक्तिलाई समेत साथ लगाई लैजान्छु भनेमा त्यस्ता कुनै मतदातालाई एकैसाथ प्रवेश गर्न दिनु हुन्छ। त्यस किसिमको आफ्नो परिवारको सदस्यमध्ये मतदाता कोही नभएमा पोलिङ्ग अफिसरले त्यस्ता मतदातालाई आफूसंग मत दिने कोठामा लगी निजले जुन उम्मेदवारलाई मत दिन चाहेको हो सो उम्मेदवारको व्यालेट बक्समा निजको मतदानपत्र खसाली दिनुपर्दछ। तर कुन उम्मेदवारलाई मत दिएको हो सो लेख्न र अरू कसैलाई भन्न हुँदैन।

३३. मतदानपत्र खारेज गर्नेः— कुनै मतदाताले मतदानपत्र कुनै पनि उम्मेदवारको व्यालेट बक्समा नखसालेर भूईमा फ्याँकेको अथवा सो बाक्सको प्वालमा नछिराई त्यसै बक्स माथि वा बक्सतिर राखेको रहेछ भने त्यस्तो मतदानपत्रहरू र मतदानपत्र पाएपछि मत नदिने निश्चय गरी पोलिङ्ग अफिसरलाई फिर्ता दिएको मतदानपत्रहरू खारेज हुनेछन्। र त्यस्ता मतदानपत्रहरू खारेजगरिएका मतदानपत्र भन्ने लेखेको छुट्टै खाममा राख्नुपर्दछ।

३४. व्यालेट बक्स बन्द गर्नेः— (१) मत लिने काम सकिएपछि पोलिङ्ग अफिसरले उपस्थित उम्मेदवार वा निजको एजेण्टको सामुन्ने हरेक व्यालेट बक्सको मतदानपत्र छिराउने प्वाल बन्द गर्नुपर्दछ र बन्द गरेको प्वाल छाप नफोडी खोल्न नसुने गरी जहाँ छाप लगाउनुपर्ने हो आफ्नो र उम्मेदवार वा निजको एजेण्टले चाहेमा निजहरूको पनि छाप लगाउनुपर्छ।

(२) पोलिंग अफिसरले मतदानपत्र दिंदा प्रयोग गरेको मतदाताको नामावली खारेज गरिएको मतदानपत्रहरू तथा निर्वाचन अफिसरले फिर्ता दाखिल गर्न निर्देश गरेको अरू कागज छुट्टै खाममा बन्द गरी त्यसमा आफ्नो र उम्मेदवार वा निजको एजेण्टको चाहेमा निजहरूको पनि लाहा छाप लगाउनुपर्दछ।

३५. मतदानको फांट तैयार गर्नेः— मत लिने काम सकिएपछि पोलिङ्ग अफिसरले फाराम नं. ६ बमोजिमको फाराम भरी मतदानको फांट तयार गर्नुपर्दछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३६. निर्वाचन अफिसरलाई बुझाउने:– (१) पोलिङ्ग अफिसरले नियम ३४ बमोजिमको व्यालेट बक्सहरू र अरू कागजहरू रहेको खामहरू नियम ३५ बमोजिमको फांट–सहित सकभर चांडो निर्वाचन अफिसरलाई निजले तोकेको ठाउँमा बुझाउनपर्दछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त बक्सहरू, कागजातहरू र मत गन्ति निर्वाचनको काम समाप्त नभएसम्म हिफाजतसाथ राख्नुपर्दछ।

परिच्छेद– ५

मत गन्ती

३७. मत गन्तीको दिन तोक्ने:– (१) निर्वाचनको काम समाप्त भएपछि निर्वाचन अफिसरले मत गन्ती गर्ने मिति, स्थान समय तोक्नुपर्दछ र सरोकारवाला उम्मेदवारलाई सो कुराको लिखित सूचना दिनुपर्दछ।

(२) उप-नियम (१) अनुसार तोकिएको मितिमा कुनै विशेष कारण वश मत गन्ती गर्ने काम गर्न नसक्नेभएमा निर्वाचन अफिसरले त्यसै दिन सो काम स्थगित गरी सो काम गर्न अर्को मिति समय र र जरूरत परे अर्को स्थान तोकी सरोकारवाला सबै उम्मेदवारहरूलाई लिखित सूचना दिनुपर्दछ,।

३८. उपस्थित हुन पाउने व्यक्तिहरू:– (१) मत गन्ती गर्ने ठाउँमा निर्वाचन अफिसरले आफूलाई मद्दत गर्न खटाएको व्यक्तिहरू, खटिएका सरकारी कर्मचारीहरू, उम्मेदवार र निजको एकजना एजेन्ट बस्न पाउने छन्। सोदेखि बाहेक अरू व्यक्तिलाई बस्न दिनु हुँदैन।

(२) निर्वाचन अफिसरले मत गन्ती गर्ने काममा कुनै उम्मेदवारतर्फबाट निर्वाचन सम्बन्धी कुनै काम गर्ने व्यक्तिको मद्दत लिनु हुँदैन।

(३) मत गन्ती गर्ने काममा बाधा दिने व्यक्तिलाई दरकार परे पुलिसको समेत मद्दत लिई निर्वाचन अफिसरले सो व्यक्तिलाई मत गन्ती गर्ने ठाउँबाट बाहिर निकाल्न सक्नेछ।

३९. मत गन्ती गर्ने काम:– (१) मत गन्ती गर्ने काम शुरू गर्न अगाडि निर्वाचन अफिसरले प्रत्येक बडाको मत लिने काममा प्रयोग गरिएको सबै व्यालेटबक्स पुगे नपुगेको जाँच गर्नुपर्दछ।

(२) व्यालेट बक्स र त्यसमा लागेको लाहाछाप ठीक दुरुस्त सावूद छ छैन जाँच्नु पर्दछ र उम्मेदवार र निजको एजेन्टलाई पनि जाँच्न दिनु पर्दछ।

(३) कुनै उम्मेदवारको कुनै व्यालेटबक्स गैर कानूनी तरीकाले खोलिएको, बिगारिएको, फोरिएको अथवा हराएको देखिन आएमा निर्वाचन अफिसरले सो दिन

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

त्यस वडाको मत गन्ती गर्ने काम स्थगित गर्नुपर्दछ। सो वडाको सो स्थानमा नियम २२ मुताबिक गर्नुपर्नेछ।

(४) प्रत्येक वडाको सबै उम्मेदवारहरूको व्यालेटबक्सहरू जम्मा गरिसकेपछि एक वडाको सबै बक्स खोली गन्ती भै नसकी अर्को वडाको बक्स खोली गन्ती गर्नु हुँदैन।

(५) हरेक व्यालेट बक्स खोलिसकेपछि सो बक्समा भएको सबै मतदानपत्र बाहिर झिकी ठेली बनाउनु पर्दछ। त्यसपछि उपस्थित उम्मेदवार वा निजको एजेण्ट-लाई सो बक्स रित्तो भएको देखाउनु पर्दछ र व्यालेट बक्सभित्र रहेको निर्वाचन चिह्न जाँच्न दिनुपर्दछ।

(६) मत लिने काममा प्रयोग भएको कुनै व्यालेटबक्स कुन चाहिं उम्मेद-वारको हो भन्ने प्रश्न उठेमा निर्वाचन अफिसरले सो बक्सभित्र राखिएको निर्वाचन चिह्न हेरी निर्णय गर्नुपर्दछ।

(७) मत गन्ती सकिएपछि प्रत्येक वडाको उम्मेदवारले प्राप्त गरेको मत दानपत्रहरू छुट्टै खाममा राखी सो खाममा मतदानपत्र पाउने उम्मेदवारको नाम, निजको निर्वाचन चिह्न, वडाको नम्बर, मतदान भएको मिति, मत गन्ती भएको मिति लेखी सुरक्षित तवरबाट राख्नुपर्दछ।

४०. बदर गर्नुपर्ने मतदानपत्रहरूः– (१) निर्वाचन अफिसरले देहाय बमोजिमको मतदान-पत्रहरू बदर गर्नुपर्दछः–

(क) मत दिने मतदाता चिह्न सकिने गरी कुनै चिह्न वा केही कुरा लेखिएको मत-दानपत्र,

(ख) कुनै मतदान केन्द्रमा प्रयोग गर्न तोकिएको क्रमसंख्या भएको मतदानपत्र नभई अरू नै क्रमसंख्या भएको मतदानपत्र,

(ग) जाली मतदानपत्र,

(घ) मतदानपत्र च्यातिई वा झुत्रो भै सक्कली मतदानपत्र हो भनी छुट्याउन नसकिने मतदानपत्र।

(२) कुनै मतदाताले कुनै उम्मेदवारको व्यालेटबक्समा एकभन्दा बढी मतदानपत्र खसालेको रहेछ भन्ने निर्वाचन अफिसरले ठहराएमा निजले त्यस्तो एउटा मतदानपत्र बाहेक अरू सबै मतदानपत्रहरू बदर गर्नुपर्दछ।

(३) कुनै मतदानपत्रलाई सदर वा बदर गर्ने निर्वाचन अफिसरको निर्णय-लाई त्यस सम्बन्धमा गठन गरिएको ट्राइबुनललेमात्र बदर गर्न सक्ने छ।

४१. दोहऱ्याई मत गन्ती गर्नेः– (१) कुनै उम्मेदवार वा निजको एजेण्टले गन्ती भएको सबै वा कुनै मतदानपत्र फेरि दोहोऱ्याएर गन्ती गराइपाऊं भनी निर्वाचन अफिसर-लाई दरखास्त दिन सक्ने छ। सो दरखास्तमा दोहऱ्याई मत गन्ती गर्नपर्ने कारण खुलाई लेखी दिनुपर्दछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) निर्वाचन अफिसरले सो दरखास्त मञ्जूर गरी दोहोऱ्याई मत गन्ती गर्न इन्कार गर्न सक्ने छ। यो उपनियम अनुसार निर्वाचन अफिसरले निर्णय गर्दा निजले कारणसमेत खोली लिखित निर्णय दिनुपर्दछ।

(३) दोहोऱ्याई मत गन्ती गर्दा कुनै उम्मेदवारले पाएको मतदानपत्रको संख्यामा केही थपघट गर्नु परेमा सोही बमोजिम संशोधन गरी उपस्थित सबैलाई बढी सुनाइदिनुपर्दछ।

(४) निर्वाचन परिणाम सुनाइसकेपछि निर्वाचन अफिसरले सो परिणाम-तालिकामा सही गर्नुपर्दछ। निर्वाचन अफिसरले तालिकामा सही गरिसकेपछि फेरि दोहोऱ्याई मत गन्ती गर्न कुनै दरखास्त पेश गर्न सकिने छैन।

४२. मत गन्ती गर्ने काम लगातार जारी राख्ने:- निर्वाचन अफिसरले मत गन्ती गर्ने काम सकेसम्म लगातार जारी राखी सिध्याउनु पर्दछ। कुनै कारणले मत गन्ती गर्ने काम बीचैमा रोक्नुपरेमा निर्वाचन अफिसरले मतदानपत्रहरू, पुलिन्दाहरू र निर्वाचन सम्बन्धी अरू कागजातहरू बन्द गरी त्यसमा आफ्नो र उम्मेदवार वा निजको एजेन्टले चाहेमा निजको समेत लाहाछाप लगाई हिफाजतसाथ राख्नुपर्दछ।

४३. मत बराबर भएमा:- कुनै वडामा एक उम्मेदवारले बहुमत गर्न नसकी दुई वा दुई-भन्दा बढी सदस्यहरूले मत बराबर प्राप्त गरेमा सो बराबर मत पाउनेहरूलाई निर्वाचन अफिसरको सामुने गोला हाली जो ठहर्छ त्यसलाई निर्वाचित भएको घोषणा गरिदिनुपर्दछ।

४४. निर्वाचनको परिणाम घोषणा गर्ने:- (१) मत गन्ती गरिसकेपछि निर्वाचन अफिसरले हरेक उम्मेदवारहरूले पाएको मतदानपत्रको कूल संख्या चढाई परिणाम तालिका तयार गर्नुपर्दछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम तयार गरिएको परिणाम तालिकाद्वारा नै निर्वाचन अफिसरले सो वडाबाट सबभन्दा बढ्ता मत पाउने फलानो उम्मेदवार निर्वाचित भयो भनी घोषणा गर्नुपर्दछ।

(३) परिणामको घोषणामा गरेपछि परिणाम तालिकाको एक एक प्रति सबै उम्मेदवार वा निजको एजेन्टलाई दिनुपर्दछ र श्री ५को सरकारको सम्बन्धित विभागमा एक प्रति तुरुन्तै पठाउनुपर्दछ।

४५. निर्वाचन सम्बन्धी कागजात:- (१) निर्वाचन सम्बन्धमा प्रयोग भएका कागजहरू-मध्ये निर्वाचन अफिसरको जिम्मामा रहेका सदर वा बदर गरिएका मतदानपत्रको बन्दी खाम तथा मतदाताले पाएको मतदानपत्र जनाएको नामावली राखेको बन्दी खाम ट्राइबुनलको आदेश बिना खोल्न र सो भित्रको कागजात कसैले हेर्न हुँदैन।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) निर्वाचन सम्बन्धी अरू कागजपत्रहरू नगरपञ्चायतले तोकेको दस्तूर तिरी सबैले हेर्न वा नक्कल लिन सक्नेछ ।

(३) उप-नियम (१) मा उल्लिखित बन्दी खामहरू बारे निर्वाचन सम्बन्धी उजूरी परी कारवाइ भएकोमा सो झगडा परेको वडाको कागजात बाहेक सबन्धित वडाको अर्को निर्वाचन नभएसम्म हिफाजतसाथ राख्नुपर्दछ । निर्वाचन सम्बन्धी उजूरी परी झगडा परेको वडाको त्यस्तो बन्दी खामहरू अन्तिम फैसला भएको १ वर्ष ननाघे-सम्म हिफाजतसाथ राख्नुपर्दछ ।

परिच्छेद–६

निर्वाचन सम्बन्धी झगडा

४६. उजूर गर्न पाउने अवधिः– नियम ४४ अनुसार निर्वाचनको परिणाम घोषणा भइसके-पछि परिणाम भएको मितिले ३० तीस दिनभित्र उजूरवालाले उजूरीपत्र स्थानीय हाकिम छेउ पेश गर्नु पर्दछ ।

४७. उजूरवालाले धरौट राख्नेः– हरेक उजूरवालाले उजूरीपत्र पेश गर्दा स्थानीय हाकिम कहाँ वा निजले तोकेको अड्डामा ने.रू. एक रुपैयाँ धरौट राखी त्यसको रसीद उजूरीपत्र साथ पेश गर्नुपर्दछ ।

४८. उजूरवालाले दावी गर्न पाउने कुराहरूः– यस नियमावली बमोजिम गर्नुपर्ने केही काम नगरी वा नगर्नुपर्ने केही काम गरी अथवा अनधिकृत वा अयोग्य व्यक्तिले केही काम गरी त्यसबाट उजूरवालालाई केही वास्तविक क्षति सहनु पर्ने भयो भन्ने लागेमा निजले आफूलाई क्षति सहनुपर्ने आएको कुरा र कारण उल्लेख गरी देहाय बमोजिम दावी गर्न सक्दछः–

(क) कुनै वडाको निर्वाचित उम्मेदवारको निर्वाचन रद्दी वा गैरकानूनी ठहर्छ भनी, वा

(ख) निर्वाचित उम्मेदवारको निर्वाचन रद्द वा गैरकानूनी ठहर्छ र निज उजूरवाला वा अरू कुनै उम्मेदवार उचित सबरले निर्वाचित भएको हो भनी, वा

(ग) निर्वाचित उम्मेदवारको निर्वाचन रद्द वा गैरकानूनी ठहर्छ र निज उजूरवालाले सो निर्वाचनमा लगाएको खर्च भरी पाउनुपर्दछ भनी,

तर यस खण्ड बमोजिम भराइंदा निजले वास्तविक उचित र आवश्यक रूपमा खर्च गरेको रकमको मात्र भराइने छ ।

(घ) निर्वाचित उम्मेदवारको निर्वाचन रद्द वा गैरकानूनी ठहर्छ र सो निर्वाचनमा गैर कानूनी काम गर्ने व्यक्तिलाई उचित दण्ड होस् भनी ,

४९. उजूरीपत्र खारेज हुने अवस्थाः– उजूरीपत्रमा पुऱ्याउनु पर्ने रीत नपुऱ्याइएको तथा म्यादभित्र नदिइएको र धरौट नराखेको उजूरीपत्रमा कुनै कारवाइ हुनेछैन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

तर उजूरीपत्र खारेज हुनु अगावै पुऱ्याउनुपर्ने रीत पुऱ्याउनु सकिने अवस्था भए सो रीत पुऱ्याउन मौका दिनुपर्दछ ।

५०. ट्राइबुनल गठन हुनु अगाडि उजूरीपत्रहरू फिर्ता लिनेः– (१) उजूरवालाले आफ्नो उजूरीपत्र फिर्ता लिन चाहेमा सो उजूरीपत्र उपर कारबाइ गर्ने ट्राइबुनल गठन नहुंदै स्थानीय हाकिमकहाँ दरखास्त दिई फिर्ता लिन सक्नेछ ।

(२) ट्राइबुनल गठन भैसकेपछि उजूरीपत्र फिर्ता लिनुपरेमा ट्राइबुनलमा र दरखास्त लिई ट्राइबुनलको इजाजत लिएरमात्र फिर्ता लिन सकिनेछ ।

५१. ट्राइबुनलको गठनः– (१) यस नियमावली बमोजिनम पर्न आएका उजूरीपत्रको जाँचबुझ गरी निर्णय गर्नको निमित्त श्री ५ को सरकारले उप-नियम (२) मा लेखिएको योग्यता भएका व्यक्तिहरूबाट एक वा तीन सदस्य भएको ट्राइबुनल गठन गर्नेछ ।

(२) ट्राइबुनल गठन गर्नको निमित्त सामान्यतया नेपाल न्याय सेवामा बहाल रहेका व्यक्ति वा सो सेवामा छानिन सकिने योग्यता भएको व्यक्ति वा अदालततर्फ न्यायाधीश वा हाकिम पदमा सकैसम्म पाँच वर्ष काम गरी अवकाश प्राप्त गरिसकेका व्यक्ति ।

(३) कुनै उजूरीपत्रहरूको जाँचबुझ भैरहेको समयमा ट्राइबुनलको कुनै सदस्य कुनै कारणले आफ्नो काम गर्न नसक्ने भएमा श्री ५ को सरकारले उप-नियम (२) बमोजिम योग्यता भएको व्यक्तिमध्येबाट अर्को सदस्य मनोनीत गर्नेछ ।

५२. ट्राइबुनलको कार्यविधिः– ऐन तथा यस नियमावलीको अधीनमा रही निर्वाचन विषयका उजूरीहरू किनारा लगाउँदा ट्राइबुनलले इलाका अदालतलाई भएको अधिकारहरू प्रयोग गर्न पाउने छ र सो अदालतले अपनाउने कार्य प्रणालीलाई अपनाउने छ ।

तर–

(क) ट्राइबुनलमा परेको झगडामा झगडिया झिकाउँदा बाटोको म्याद बाहेक १५ दिन सम्म र साक्षी झिकाउदा बाटाको म्याद बाहेक सात दिनसम्मको म्याद हुनेछ ,

(ख) यस्तो ट्राइबुनलमा परेको मुद्दामा आवश्यक कारण परी अर्जि गर्नुपरेमा पन्ध्र दिनसम्मको र तोकिएको म्याद तारेख गुज्री थमाउनपर्नेमा थमाउनालाई गुज्रेको मितिले पन्ध्रह दिनभित्र थमाईसक्नुपर्नेछ ।

५३. मतदानको गोप्यता भङ्ग गर्न नहुनेः– कुनै पनि साक्षी वा अरू व्यक्तिलाई निर्वाचनमा निजले कसकसलाई मत दिएको हो भनी सोध्नु हुँदैन ।

५४. विशेष सुविधाः– ट्राइबुनलले सोधेको वा ट्राइबुनलको कार्यवाहीमा सोधिएको प्रश्नमा कुनै साक्षीले दिएको उत्तरलाई निजको विरुद्ध चलेको कुनै फौजदारी वा देवानी मुद्दामा प्रमाणको रूपमा पेश गर्न पाइने छैन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

५५. ट्राइबुनलबाट उजूरी फिर्ता लिने:– (१) ट्राइबुनलबाट उजूरी फिर्ता लिनुपरेमा ट्राइबुनलमा दरखास्त पेश गर्नुपर्नेछ। एकभन्दा बढी उजूरवाला भएमा उजूरवालाहरूको मन्जूरी विना उजूरीपत्र फिर्ता लिन दरखास्त पेश गर्न सकिने छैन।

(२) ट्राइबुनल को रायमा कुनै उजूरवालाले कुनै उचित किसिमको लाभको लागि उजूरीपत्र फिर्ता लिन दरखास्त दिएको रहेछ भन्ने लागेमा सो उजूरीपत्र फिर्ता लिने इजाजत दिइने छैन।

(३) उजूरीमा फिर्ता लिने इजाजत दिएमा ट्राइबुनलले मनासिब ठहऱ्याएजति विपक्षीहरूलाई हुन गएको खर्च वा त्यसको कोही अंश निजहरूलाई दिन ट्राइबुनलले उजूरवालालाई आदेश दिन सक्ने छ।

(४) त्यस्तो उजूरीपत्र फिर्ता लिन इजाजत दिएमा ट्राइबुनलले श्री ५ को सरकारको सम्बन्धित विभागमा सूचना दिनुपर्दछ।

५६. उजूरवाला वा विपक्षको मृत्यु भएमा उजूरीपत्र खारेज हुने:– उजूरवाला वा विपक्षको मृत्यु भएमा उजूरीपत्र खारेज हुनेछ।

५७. उजूरवालाको थप धरौट:– कुनै उजूरी पत्रको जांच बुझभै रहेको बेलामा नियम बमोजिम उजूरवालाले राखेको धरौट जाँच बुझको खर्च लिन नपुग्ने देखिएमा ट्राइबुनलले उजूरवालालाई आवश्यक थप धरौट राख्न लिखित आदेश दिन सक्नेछ। थप धरौट मागिएको ७ दिनभित्र उजूरवालाले सो धरौट बुझाउन नसकेमा ट्राइबुनलले सो उजूरीपत्र खारेज गर्न सक्ने छ।

५८. विपक्षीले धरौट राख्ने:– उजूरको विपक्षमा खडा हुने कुनै व्यक्तिले ट्राइबुनलले तोके बमोजिमको धरौट दाखिल गर्नुपर्नेछ।

५९. ट्राइबुनलको निर्णय:– कुनै उजूरीपत्रको जांचबुझ समाप्त भएपछि सो ट्राइबुनलले फैसला गरी देहाय बमोजिमको आदेश दिनेछ:–

(क) उजूरीपत्र डिसमिस गरी, वा

(ख) निर्वाचित उम्मेदवारको निर्वाचन गैर कानूनी तरीकाले भयो भनी सो निर्वाचन रद्दी गरी, वा

(ग) निर्वाचित उम्मेदवारको निर्वाचन गैर कानूनी तरीका भयो र उजूरवाला वा अरू कुनै उम्मेदवार उचित तवरले निर्वाचित भएको हो भनी,

६०. निर्वाचन गैर कानूनी हुने अवस्था:– कुनै निर्वाचनमा देहायको कुनै कुरा भएको ट्राइबुनलले ठहराएमा सो निर्वाचन गैर कानूनी हुनेछ:–

(क) निर्वाचनमा व्यापक रूपमा घूसखोरी वा अनुचित प्रभाव आदि भ्रष्टाचार हुन गई सो निर्वाचन स्वतन्त्र भएन,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

तर उम्मेदवार वा निजको एजेण्टको आज्ञा विरुद्ध गरेको वा बिना अनुमति भ्रष्टाचार गरेको वा केवल स्थिति अनुसार मामूली आदर सत्कार-मात्र गरेको वा सो निर्वाचनमा भ्रष्टाचार वा गैर कानूनी व्यवहार हुन नदिन सकभर उपाय गरेको थियो भन्ने कुरामा ट्राइबुनलको चित्त बुझेमा निर्वाचित उम्मेदवारको निर्वाचन भ्रष्टाचार तवरले भएको छैन भनी निर्णय दिन सक्ने छ ।

(ख) कुनै जाति वा वर्ग माथि कुनै अर्को जाति वा वर्गले कुनै तरीकाबाट मत दिन वा नदिन करकाप गरेको वा डरधाक देखाएको वा धम्की दिएकोले सो निर्वाचन स्वतन्त्र भएन,

(ग) सदर गर्न नहुने कुनै नोमिनेशनपत्र सदर गरिदिनाले वा बदर गर्नुपर्ने बदर गरिनदिनाले सो निर्वाचनको नतिजा वास्तवा फरक पर्न्यो भनी,

६१. ट्राइबुनलको आदेशः– उजूरीपत्र वा जांचबुझको खर्चको अंक तोकी सो कसले कसलाई तिर्ने हो भनी ठेगाना गरी सो बमोजिम तिर्ने आदेश सम्बन्धित व्यक्तिलाई दिन सक्ने छ ।

६२. ट्राइबुनलको सदस्यहरूमा मतभेदः– तीन जना सदस्य भएको ट्राइबुनलमा कुनै विषयमा मतभेद भएमा अध्यक्षसहितको बहुमतमा जुन राय हुन्छ सोही बमोजिम गर्नु-पर्छ ।

६३. अपीलः– (१) ट्राइबुनलले दिएको आदेश वा फैसलाउपर चित्त नबुझ्नेले आदेश वा फैसला भएका मितिले बाढाको म्याद बाहेक ७ दिनभित्र सम्बन्धित जिल्ला अदालतमा अपील दिन सक्ने छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम म्यादभित्र अपील परेमा अपील लाग्ने म्याद भुक्तान भएपछि ट्राइबुनलको फैसला वा आदेश र अपील परेमा जिल्ला अदालतबाट भएको फैसला वा आदेश अन्तिम मानिने छ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम अपील गर्न चाहनेले स्थानीय हाकिमले तोकेको अड्डामा मै.रू. १००। सय रुपैयाँ धरौट राख्नुपर्छ ।

६४. फैसलाको प्रतिलिपि पठाउनेः– कुनै उजूरीपत्र उपर निर्णय गरेपछि ट्राइबुनलले आफ्नो आदेश वा फैसलाको प्रतिलिपि स्थानीय हाकिम र श्री ५ को सरकारको सम्बन्धित विभागमा पठाउनुपर्दछ ।

६५. जांचबुझको खर्च भराउनेः– नियम ६२ अनुसार दिइएको आदेश बमोजिम तिर्नुपर्नेले तिर्नुपर्ने रकम तिरिनसकेको भए त्यस्तो रकम पाउनुपर्नेले सो आदेश भएको ३ महीनाभित्र सो भराई पाउँ भनी स्थानीय हाकिम कहाँ दरखास्त दिएमा स्था-नीय हाकिमले यो परिच्छेद अनुसार राखिएको धरौटमध्येबाट जति पुग्छ त्यति निजलाई दिलाईदिनुपर्दछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद--७

विविध

६६. धरौट फिर्ता वा जफत गर्ने:- (१) नियम १३ बमोजिम धरौट बुझाएको कुनै उम्मेदवारले नियम १५ बमोजिम उम्मेदवारबाट आपनो नाम फिर्ता लिएमा वा निजको नोमिनेशनपत्र बदर गरिएमा निर्वाचन अफिसरले निजको तर्फबाट राखेको धरौट सो बुझाउने मानिसलाई फिर्ता दिलाइदिनुपर्दछ । कुनै उम्मेदवार मत लिने काम शुरू गर्नुभन्दा अगावै परलोक भएमा निजको धरौट निजको हकदारलाई फिर्ता दिनुपर्दछ ।

(२) कुनै उम्मेदवार निर्वाचित नभएमा र निजले पाएको मतको संख्या सो वडामा जम्मा परेको ६ खण्डको १ खण्डभन्दा कम भएमा नियम १३ बमोजिम निजले बुझाएको धरौट जफत हुनेछ ।

स्पष्टीकरण:- जम्मा परेको मत भन्नाले बदर गरिएको मतदानपत्र बाहेक उम्मेदवारहरूको पक्षमा परेको अरू सबै मतदानपत्र मानिने छ ।

(३) नियम ६६ बमोजिम जांचबुझको खर्च भराइएमा सो भराइएपछि र सो नियम बमोजिम भराउन नपर्ने भएमा फैसला वा आदेश भएको मितिले ३ महीना पछि परिच्छेद ६ बमोजिम जम्मा गरिएको धरौट उपनियम (१) बमोजिम फिर्ता दिइने छ ।

(४) निर्वाचन समाप्त भएको ६ महीनासम्म पनि यो नियम बमोजिम फिर्ता पाउन सक्ने व्यक्तिको दरखास्त पर्न नआएमा सो रुपैयाँ नगर पञ्चायत कोषमा दाखिल हुनेछ ।

६७. टिकट टांस्नु पर्ने:- यस नियमावली बमोजिम पेश गरिने दरखास्तपत्र बिरोधपत्र हरू पेश गर्दा ने.रू. १। को टिकट टांस्नुपर्छ ।

६८. सहयोग दिने:- नगर पञ्चायतको निर्वाचनको लागि कर्मचारीको आवश्यकता पर्न-आएमा निर्वाचन अफिसरले स्थानीय हाकिमलाई अनुरोध गर्नुपर्दछ र त्यस्तो मांग भैआएमा आवश्यकतानुसारको सरकारी कर्मचारी खटाई पठाई मद्दत गर्नु स्थानीय हाकिम तथा स्थानीय सबै सरकारी अड्डाखानाका प्रमुखहरूको कर्तव्य हुनेछ ।

६९. दण्ड जरिवाना:- (१) निम्नलिखित कुनै कुरा भएमा निर्वाचन अफिसरको तजबीजले बढीमा ने.रू. १००। एक सय रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ ।

(क) ऐन बमोजिम नगर पञ्चायतको सदस्य हुन अयोग्य भएका व्यक्तिले कुनै कुरा जानी जानी छिपाई वा छिपाउन खोजेको कुनै रूपबाट देखिन आएमा,

(ख) कुनै मताधिकारीको नामको फिहरिस्त वा अरू कुनै कागजमा लेखिएको कुनै वा सबै अदल बदल गरेमा,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ग) यस नियमावली बमोजिम प्रकाशित सूचना च्याते, बिगारे वा उपकाएमा,

(घ) झुट्ठा नामले मत दिन आएमा वा त्यस किसिमको झुट्ठा नामद्वारा मत दिन लगाएमा वा उद्योग गरेमा,

(ङ) निर्वाचनको काम निमित्त कुनै काम नगर्नु भनी निर्वाचन अफिसर वा पोलिङ्ग अफिसरले सूचना गरेकोमा त्यसको अवहेलना गरेमा,

(च) नगर पञ्चायतको निर्वाचनमा वाधा दिएमा वा निर्वाचनमा खटिएका कर्मचारीहरूलाई आफ्नो कर्तव्य पालनमा वाधा पार्न सक्ने कुनै काम गरेमा,

(२) निम्नलिखित कुनै काम कुरा गरेमा ट्राइबुनलले बढीमा ने.रू. १००। एकसय रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्ने छः–

(क) निर्वाचनमा खटिएका कर्मचारीले विना इजाजत कसैले कसैलाई मत दियो वा कति मत पायो भनी अधिकृत व्यक्ति बाहेक अरूलाई थाहा दिएमा,

(ख) प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष तवरबाट कुनै मतदातालाई हानि नोक्सानी गर्ने वा नोकरी सम्बन्धी लालचा दिई वा घूस रिसवत दिई वा कर बलले कुनै उम्मेदवारको पक्षमा मत दिन लगाएमा वा कुनै उम्मेदवारको पक्षमा मत दिनबाट रोक्का गरेमा वा त्यस किसिमको काम गर्न उद्योग गरेमा,

(ग) यस नियमावलीले निषेध गरेको अन्य कुनै काम कुरा गरेमा,

७०. अपीलः– (१) नियम ६९ बमोजिम निर्वाचन अफिसरले वा ट्राइबुनलले दिएको आदेश वा फैसलाउपर चित्त नबुझ्नेले सो आदेश वा फैसला भएको मितिले वाटाको म्याद बाहेक सात दिनभित्र सम्बन्धित जिल्ला अदालतमा अपील दिन सक्ने छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम म्यादभित्र अपील नपरेमा अपील लाग्ने म्याद भुक्तान भएपछि निर्वाचन अफिसर वा ट्राइबुनलको फैसला वा आदेश र अपील परेमा जिल्ला अदालतबाट भएको फैसला वा आदेश अन्तिम हुनेछ ।

७१. ट्राइबुनल बाहेक अरू अदालतले हेर्न नहुनेः– यस नियमावलीमा अन्यथा व्यवस्था गरिएकोमा बाहेक यस नियमावली बमोजिम गरिने निर्वाचन सम्बन्धमा उठेको झगडा हेर्ने र निर्वाचन सम्बन्धी अन्य काम कुराको निर्णय गर्ने अधिकार ट्राइबुनललाई मात्र हुनेछ ।

आधिकारिक छापा मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

फाराम नं. १

(नियम ५ संग सम्बन्धित)

मतदाताहरूको नामावलीको प्रकाशनको सूचना

... ... नगर पञ्चायतको वडा ... ... भित्र पर्ने निम्नलिखित क्षेत्रभित्रका मतदाताहरूको नामावली सर्वसाधारणको सूचनाको लागि ... ... ठाउँमा प्रकाशित गरिएको छ। यस नामावलीमा कसैको कुनै किसिमको दावी वा विरोध भए त्यस्तो व्यक्तिले नगर पञ्चायत (निर्वाचन) नियमावली, २०१९ बमोजिम निर्वाचन अफिसर छेउ यो प्रकाश भएको दश दिन अर्थात् ... ... गतेभित्र दावीपत्र वा विरोधपत्र पेश गर्न सक्नेछन्।

निर्वाचन अफिसर

... ... नगर पञ्चायत।

फाराम नं. २

(नियम ६ संग सम्बन्धित)

नामावलीमा नाउँ दर्ता गराउने दावीपत्र

१. नगर पञ्चायतको नामः–

२. वडा नम्बरः–

३. दरखास्तवालाको नामः–

४. दरखास्तवालाको वतनः–

५. दरखास्तवालाको बाबु वा पतिको नामः–

६. दरखास्तवालाको दावीको व्यहोराः–

(क) म नेपाली नागरिक हुँः–

(ख) मेरो उमेर २० साल वैशाख १ गते .... वर्ष पुगेको थियो।

(ग) नगर पञ्चायत ऐन, २०१९ बमोजिम मत दिन नपाउने कुनै अयोग्यता म उपर लागू छैनः–

(घ) मेरो नाउँ अरू कुनै नामावलीमा दर्ता भएको छैन। दर्ता गराउन दरखास्त गरिएको पनि छैन :–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ङ) मैले माथि साँचो व्यहोरा लेखेको छु, झुट्ठा ठहरे नेपाल कानून बमोजिम सहने बुझाउने छु :-

त्यसकारण यो वडाको नामावलीमा मेरो नाउं दर्ता गरिपाऊँ।

ठेगाना:-

यो दावीपत्र मेरो तर्फबाट पेश गर्नलाई ... ... लाई आफ्नो बारेस मुकरर गरेको छु।

दरखास्तवालाको सहिछाप ... ...

बारेसको सहिछाप ... ...

बारेसको ठेगाना ... ...

फाराम नं. ३

(नियम ६ संग सम्बन्धित)

विरोधपत्र

१. नगर पञ्चायतको नाम ... ...

२. बडा नम्बर ... ...

३. विरोध गरिएको व्यक्तिको नाउँ ... ...

४. विरोध गरिएको व्यक्तिको ठेगाना ... ...

५. विरोध गरिएको व्यक्तिको नामावलीको क्रमसंख्या ... ...

६. विरोध गरिएको व्यक्तिको बाबु वा पतिको नाउं ... ...

७. विरोध गरिएको व्यक्तिको उमेर ... ...

८. दरखास्तबालाको नाउँ ... ...

९. दरखास्तवालाको नामावलीको क्रमसंख्या ... ...

१०. दरखास्तवालाको बाबु वा पतिको नाउँ ... ...

११. विरोध गर्नाको कारण ... ...

(क)
(ख)
(ग)
(घ)

मैले माथि साँचो व्यहोरा लेखेको छु र झुट्ठा ठहरे नेपाल कानून बमोजिम सहने छु। त्यस कारण नामावलीबाट विरोध गरिएको व्यक्तिको नाउँ वा दर्ता भएको व्यहोरा कटाई वा सच्याई पाऊँ।

दरखास्त वालाको सहिछाप ... ...

ठेगाना ... ...

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

यो विरोधपत्र मेरो तर्फबाट पेश गर्न ... ... लाई आफ्नो वारेस मुकरर गरेको छु ।

दरखास्त वालाको सहिछाप ... ...

ठेगाना ... ...

फाराम नं. ४

(नियम २० संग सम्बन्धित)

दरखास्तपत्र

(उम्मेदवारले भर्नुपर्ने)

१. नगर पञ्चायतको नाम ... ...

२. वडा नम्बर ... ...

३. उम्मेदवारको नाम ... ...

४. उम्मेदवारको बाबु वा पतिको नाम ... ...

५. उम्मेदवारको पूरा ठेगाना ... ...

म वडा नं ... ... को क्षेत्रबाट नगर पञ्चायतको सदस्य निर्वाचित हुन उम्मेदवार हुन चाहन्छु। मेरो उमेर २०१ साल वैशाख १ गते ... ... वर्ष पुगेको छ। मैले निम्नलिखित निर्वाचन चिह्न लेखिएको क्रम अनुसार रोजेको छु।

(क)

(ख)

(ग)

मिति ... ... उम्मेदवारको सही ... ...

यो दरखास्तपत्र मेरो तर्फबाट पेश गर्न ... ... लाई आफ्नो वारेस मुकर्रर गरेको छु।

उम्मेदवारको सही ... ...

वारिसको सही ... ...

वारेसको ठेगाना ... ...

(निर्वाचन अफिसरले भर्नुपर्ने)

दरखास्तपत्रको क्रम संख्याः–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

यो दरखास्तपत्र उम्मेदवार वा निजको अधिकार प्राप्त वारेसले म कहाँ ... ... गते ... ... बजे पेश गर्नुभएको थियो ।

दस्तखत
निर्वाचन अफिसर

निर्वाचन अफिसरको निर्णय

मैले नगर पञ्चायत ऐन, २०१९ र सो ऐन अन्तर्गत बनेको नगर पञ्चायत (निर्वाचन) नियमावली, २०१९ बमोजिम यो दरखास्तपत्रको जांच गरी देहाय बमोजिम निर्णय गरेको छु ।

मिति ... ... द. निर्वाचन अफिसर ... ...

फाराम नं. ४ को

(२)

भरपाई

दरखास्तपत्रको क्रमसंख्याः–

... ... नगर पञ्चायतको लागि वडा नं. ... ... बाट निर्वाचित हुनको लागि ... ... उम्मेदवार ... ... को दरखास्तपत्र म कहाँ ... ... गते ... ... बजे दाखिल भयो । यो वडाको सबै उम्मेदवारहरूको दरखास्तपत्रहरूको जाँचबुझ ... ... गते ... ... ठाउँमा ... ... बजे हुनेछ ।

द. निर्वाचन अफिसर

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

फाराम नं. ५

(नियम १७ संग सम्बन्धित)

... ... नगर पञ्चायतको नं. ... ... वडाबाट निर्वाचनमा खडा भएका उम्मेदवारहरूको फिहरिस्त

... ... नगर पञ्चायतको नं. ... ... को वडाबाट सदस्यको निर्वाचनमा खडा भएका उम्मेदवारहरूको नाम र विवरण प्रकाशित गरिएको छ।

सिलसिलेवार नम्बर	उम्मेदवारको नाम	उम्मेदवारको ठेगाना	उम्मेदवारको निर्वाचन चिह्न

मतदानको काम मिति ... ... मा ... .. बजेदेखि ... ... सम्म हुनेछ।

निर्वाचन अफिसर

फाराम नं. ६

(नियम ३५ संग सम्बन्धित)

मतदानपत्रको फांट

नगर पञ्चायत ... ...

वडा नं. ... ... मत लिने स्थान ... ...

१. जिम्मा लिएको मतदानपत्रहरूको सिलसिलेवार नम्बर ... ...

२. जिम्मा लिएको मतदानपत्रको जम्मा संख्या ... ...

३. खर्च नभएको मतदानपत्रहरूको सिलसिलेवार नम्बर ... ...

४. खर्च नभएको मतदानपत्रको जम्मा संख्या ... ...

५. खारेज गरिएको मतदानपत्रको जम्मा संख्या ... ...

६. प्रयोग गरिएको मतदानपत्रको जम्मा संख्या ... ...

७. व्यालेट बक्सहरूमा हुनुपर्ने मतदान पत्रको जम्मा संख्या ... ...

मिति ... ... द. पोलिङ्ग अफिसर

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

फाराम नं. ७

(नियम ४४ संग सम्बन्धित)

निर्वाचन परिणाम तालिका

सिलसिलेवार नम्बर	उम्मेदवारको नाम	उम्मेदवारले पाएको सदर भएको मतसंख्या	उम्मेदवारले पाएको बदर भएको मत संख्या

सदर भएको जम्मा मत संख्या ... ...

बदर भएको जम्मा मत संख्या ... ...

... ... बस्ने उम्मेदवार ... ... नं. ... ... वडाबाट नगर पञ्चायतको सदस्यमा निर्वाचित हुनुभयो भनी यो घोषणा गर्दछु ।

मितिः–

सही ... ...

निर्वाचन अफिसर

आज्ञाले–

कुलशेखर शर्मा

श्री ५ को सरकारको सचिव,

पञ्चायत मन्त्रालय ।

गोरखापत्र छापाखानामा मुद्रित ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।